

Borgholms kommun
utbildningsnamnden@borgholm.se

2018-11-16
1 (20)
Dnr-2018:6278

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Slottsskolan i Borgholms kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 § skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Slottsskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Lösanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men lämnar framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Slottsskolan i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling av undervisningen.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Utbildningen präglas i flera delar av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn och personalen intensifierar sitt arbete med att skapa studiero på alla lektioner.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i hög utsträckning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 16 maj 2019 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redogörelsen skickas via e-post, till

Skolinspektionen.Linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till,

Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping . Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr– 2018:6278) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling av undervisningen.

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9, 10 och 34 §§, 4 kap. 4–7 §§ skollagen, förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Kunskaper och lärande, Varje skolas utveckling, 2.8 Rektorns ansvar.

Skälen till Skolinspektionens bedömning är att rektorn skapar en god grund för utvecklingen av undervisningen genom att rektorn tillsammans med sin personal kontinuerligt följer upp och analyserar skolenhetens kunskapsresultat och ser till att värdegrundsuppdraget är integrerat i undervisningen och i utbildningen. I granskningen framkommer också att rektorn bedriver ett strategiskt jämställdhetsarbete och att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Detta genom att personalen bland annat har forum där de kan samverka och genom att skolans arbets- och förhållningssätt är kända av personalen.

Rektorn och personalen följer upp och analyserar skolans kunskapsresultat. Både rektorn och lärare uppger att elevernas kunskapsutveckling följs upp kontinuerligt och på olika sätt. Skolan har bland annat en modell som de kallar "Älghultsmodellen" och som innebär att lärarna varje månad fyller i en matris som sedan rektorn tar del av och som visar hur eleverna ligger till individuellt, i grupp/klass och ämne. Rektorn uppger att han på detta sätt får en nulägesbild varje månad och att insatser kan göras direkt antingen för berörd elev, klass/grupp, ämne eller stötta lärare. Rektorn uppger vidare att skolan har olika forum där avstämnings görs kontinuerligt under året avseende elevernas kunskapsutveckling. Elevhälsans personal deltar bland annat i olika avstämnings kring elevernas kunskapsutveckling där de kan lyfta övergripande problematik, klasser eller enskilda elever. Elevhälsan ger som exempel på en större satsning som de gjorde i våras och som innebar att lärare och elevhälsan gemensamt arbetade med kunskapskraven i de olika ämnena och fördelade resurser för att de nyanlända som gick i årskurs nio skulle bli godkända i sina ämnen. Rektorn uppger vidare att vid den avstämnings som rektorn och lärarna hade, innan sommaren, i samband med de nationella proven kunde de konstatera att två ämnen inte överensstämde med de nationella proven. Insatser gjordes därefter, se vidare i avsnitt bedömning och betygssättning. Av inkommit material framkommer även att rektorn och personalen analyserar skillnader mellan pojkar och flickor när de följer upp nationella prov och betyg. De kunde konstatera att flickor och pojkar i stort sett låg på samma resultat. En liten skillnad finns dock som skolan hänför till att de har en större grupp med nyanlända pojkar. Rektorn har även kontinuerliga möten med sin ledningsgrupp som består av bland annat arbetslagsledare där bland annat uppföljning och analys görs av kunskapsresultat. Arbetslagsledarna kan i sin tur få ta med frågor/direktiv till arbetslagen som de sedan får arbeta vidare med. Rektorn och lärare berättar att de detta läsår har infört ytterligare ett forum, som kallas klasskonferenser, där alla undervisande lärare deltar tillsammans med rektorn. På dessa forum väljs vissa klasser i taget ut och diskuteras på klassnivå.

Rektorn skapar förutsättningar och säkerställer att värdegrundsarbetet på skolan genomförs systematiskt och kontinuerligt tillsammans med personalen. Av inkommit material och av intervjun med rektorn, lärare och elevhälsan framkommer att värdegrundsarbetet på skolan följs upp och analyseras i skolans ledningsgrupp men även tillsammans med personalen i arbetslagen i trygghetsgruppen och med hjälp av eleverna via elevrådet. Detta görs kontinuerligt. Rektorn uppger i sin intervju att skolan redan under tidigare år har bestämt och kommit fram till, utifrån sin analys, att de behöver arbeta med värdegrund och normer på skolan. Skolan har därav haft ett pågående arbete kring detta under föregående år och fortsätter med arbetet under detta läsår. Denna termin består arbete bland annat av att alla elever får gå en utbildning i "machokulturen" och som handlar om normer och värden. I början av terminen hade de en extern föreläsare på skolan som pratade om bland annat mansnormer. Rektorn berättar att de även arbetar med detta område utifrån vad som finns angett i en av skolans planer som skolan kallar "skolans likabehandlingsplan". Där anges exempelvis att skolan ska arbeta med att nyanlända elever förenas och umgås ännu mera med andra elever. Lärare berättar vidare att skolan har haft ett samarbete med en extern aktör under tre år, kring trygghet och värdegrund. Samarbetet avslutades under förra året. Lärarna har från den aktören fått material som de kan arbeta med i klasserna avseende värdegrund. Både lärare och elever bekräftar även att skolan under denna termin har ett arbete kring värdegrund. Lärare uppger vidare att de pratar om värdegrund med eleverna vilket även bekräftas av eleverna. Rektorn uppger att han säkerställer att undervisningen utgår från läroplaner och kursplaner genom samtal med lärarna och via lektionsobservationer som rektorn har gjort och kommer att göra under höstterminen.

Rektorn fördelar sina personella resurser utifrån elevernas kunskapsresultat och stödbehov. Rektorn uppger att han med hjälp av den matris som skapas av lärarna, i det digitala systemet, varje månad och som visar hur kunskapsutvecklingen är för alla elever, klasser, ämnen kan sätta in resurser där de bäst behövs. Representanter från elevhälsan uppger i sin intervju att de kan påverka resursfördelningen och även har mandat att själva bestämma var de lägger sina resurser. Rektorn uppger vidare att fördelning av resurser även diskuteras i olika forum exempelvis med elevhälsan. Den kompetenssatsning som pågår under denna termin på skolan är kompetensutveckling i traumamedveten omsorg (TMO), då skolan har tagit emot många nyanlända elever under åren och ett behov har funnits på skolan. Rektorn uppger i inkommit kompletterande material att skolan har tre målområden som framgår i skolans likabehandlingsplan och dessa mål, framför allt jämställdhetsarbetet, satsar skolan på och budgeterar för.

Rektorn leder och styr ett strategiskt jämställdhetsarbete på Slottsskolan. Rektorn uppger i inkommit kompletterande material att detta är ett område som rektorn och personalen arbetar aktivt med, då det på skolan är en överrepresentation av pojkar. I vissa årskurser är det relativt jämnt medan det i andra årskurser är en markant överrepresentation av pojkar. Rektorn följer upp och kartlägger hur det ser ut kring jämställdhet på skolan genom att eleverna bland annat får svara på enkäter och rektorn gör även klassrumsobservationer med fokus på genusperspektivet samt följer upp området i medarbetarsamtal. Enkät svar från i våras visade att det fanns en "machokultur" på skolan och därför är jämställdhetsarbetet ett av de mest prioriterade målen. Lärare och elever uppger att en utbildning i jämställdhet pågår under hela terminen för elever och lärare. Rektorn uppger att utbildningspaketet för hösten avseende "machokulturen" innebär att alla elever och alla lärare får gå på externa föreläsningar och skolan har köpt in material som de ska arbeta med under mentorstid efter vardera föreläsningen. Rektor uppger vidare att skolan de senaste två åren har haft drivna kvinnliga elevrådsordföranden som har satt fokus på området. Eleverna på skolan får även arbeta i skolans elevcafé varje termin och där ser man till att det är blandat med pojkar och flickor som arbetar. Skolan har flick- och pojkgrupper som träffas och diskuterar olika teman. Skolan har även temadagar och utbildningsdagar under året så som Pridedagar och utbildning kring könsroller och transsexualitet. Rektorn berättar vidare att trygghetsgruppen på skolan även tittar på anmälningar om kränkning ur ett jämställdhetsperspektiv. När de analyserar och jämför elevernas måluppfyllelse så jämför de även om skillnader finns mellan könen.

Lärarna är överens om att de talar och tänker på jämställdhet i undervisningen på olika sätt och ger som exempel att vissa lärare tänker på detta vid val av texter och att val av läromedel görs utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Detta bekräftas även av rektorn som uppger att vid val och inköp av läromedel och val av bokläsningsböcker samt övningsexempel i olika ämnen så görs detta med tanke på att de ska vara könsneutrala. Flera exempel ges av lärarna på olika tillvägagångssätt som de använder sig av så som att någon lärare påvisar för eleverna hur olika män och kvinnor framställs i reklam. I undervisningen har lärarna gemensamt följt upp att undervisningen är jämställd på så sätt att de har jämfört om det finns skillnader mellan könen i lärarnas bedömningar och betygsättning. I ett ämne har de diskuterat om de har en undervisning som är mera anpassad till flickor än pojkar och att de kunde konstatera att pojkar kan vara bättre verbalt och flickor bättre på att skriva. En lärare berättar att i hans ämne kommer jämställdhet upp helt naturligt då det ingår i kursplanen. Granskningen visar vidare att elevernas åsikter går isär gällande om lärarna pratar om jämställdhet eller inte i undervisningen. Flera elever anser att lärarna pratar om jämställdhet på lektionerna emellanåt och att även mentorerna tar

upp det med eleverna. Vissa elever anser att lärarna inte pratar om jämställdhet i undervisningen och att det kan spela roll om man är flicka eller pojke på skolan. De ger som exempel att pojkar oftare blir tillsagda jämfört med flickor. Några elever säger att det kan vara svårare för flickor att få talutrymme i klassrummet, då pojkar i deras klass skriker svar på lärarens frågor rakt ut i klassrummet.

Rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Rektorn uppger att han skapar förutsättningar för lärarna och annan personal att samverka och för kollegialt lärande i de olika forum som finns på skolan. Elevhälsans team, inklusive rektorn, träffas varje vecka och de har även möte var fjortonde dag där kompetenserna från den centrala elevhälsan deltar. De har arbetsplatsträff (APT) varje månad på skolan där olika saker lyfts och all personal deltar. Skolan har ämneskonferenser där alla ämneslärare deltar och klasskonferenser där all undervisande personal deltar. Det kollegiala lärandet sker på ämneskonferenserna eller på arbetslagsträffar. Rektorn själv deltar på elevhälsans möten, APT och på ledningsgruppsmötena. Rektorn är inte med på arbetslagsmötena eller på ämneskonferenserna. Lärare bekräftar att de kan samverka i ämneslagen och på klasskonferenser men tillägger att de även kan samverka på APT och i arbetslagen. Representanter från elevhälsan bekräftar att de träffas tillsammans med rektorn kontinuerligt och att alla specialpedagoger och speciallärare även har ett eget forum där de ses en gång i veckan. De kompetenserna ingår även i skolans arbetslag som träffas varje vecka och i ämneslagen som träffas en gång i månaden. Alla möten protokollförs på skolan så att alla kan ta del av vad som har sagts och bestämts.

Granskningen visar vidare att skolans arbets- och förhållningssätt är väl förankrade hos personalen. Rektorn berättar att han informerar om skolans arbets- och förhållningssätt genom bland annat skolans olika planer, som exempelvis den plan som skolan kallar likabehandlingsplan. Skolan har en egen digital plattform som heter Slottsinformation där de har lagt upp rutiner, protokoll, planer och underlag. Lärarna har exempelvis krav på sig att de ska ha läst ledningsgruppens protokoll i förväg innan de har arbetslagsträffar, då direktiv från ledningsgruppen ska behandlas hos arbetslagen. Lärare bekräftar att de har en gemensam plattform på skolan där mycket information ligger tillgänglig och att information går igenom muntligen. Flera lärare framför dock en önskan om att dokument som ligger på skolans gemensamma plattform ska hållas mera levande. Av intervju med elevhälsan och lärare framkommer vidare att rutiner och arbetssätt är väl förankrankrat när det gäller bland annat extra anpassningar och anmälan om kränkning.

Granskningen visar att skolan inte har några lärare som är icke legitimerade, utan endast ett fåtal lärare som är obehöriga i vissa ämnen. Rektorn uppger att de ingår i

arbetslagen och i ämneslagen. De lärare som är obehöriga i ett visst ämne har alla arbetat länge som lärare på skolan.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 3 och 5 a §§, 4 kap. 9 § skollagen,

5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185),

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, rättigheter och skyldigheter, 2

Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner med kunskapskrav.

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Skälen till Skolinspektionens bedömning är att undervisningen på Slottsskolan är målfokuserad, strukturerad, varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd. Granskningen visar vidare att eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen och att lärarna anpassar undervisningen utifrån elevernas kunskapsnivå. Eleverna görs även delaktiga i undervisningen och sitt eget lärande genom att de på olika sätt kan få vara med påverka undervisningen och få möjlighet att reflektera över vad de har lärt sig.

Undervisningen på Slottsskolan är till stor del målfokuserad, strukturerad, varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd. Av Intervjuer med lärare och elever och lektionsobservationer visar att lärare förklarar syftet och målet med lektionen eller arbetsområdet. Eleverna kan ta del av lektionernas upplägg samt syfte och målet med lektionerna, via skolans digitala lärplattform. Lärare berättar vad eleverna ska göra under lektionen och syftet med lektionen eller arbetsområdet är tydligt. De observerade lektionerna visar att lektionerna har en struktur och att eleverna får arbeta varierat, då lektionerna bland annat innehåller en tydlig inledning och ett tydligt avslut. Flera av lärarna välkomnar eleverna redan i dörröppningen till klassrummet. Lektionerna inleds med att lärarna berättar vad de ska göra på lektionen. Lärarna tar även hjälp av tavlan och/eller tekniska hjälpmedel för att tydliggöra vad de ska göra på lektionen. Flera lärare relaterar även till vad de gjorde den föregående lektionen för att knyta ihop lektionerna och repetera vad eleverna har lärt sig. Efter lärarnas inledning av lektionen ges eleverna tydliga instruktioner kring vad som ska göras på lektionen. Alla lektioner har ett logiskt flöde då lärarledda genomgångar ger ett sammanhang till elevernas aktiviteter på lektionerna. Lektionsobservationer visar till stor del att lektionerna är varierade och i intervjuer med lärare, elevhälsan, rektorn och elever framkommer att eleverna får arbeta på olika arbetssätt så som enskilt, i par/grupp eller i helklass. På lektionsobservationer

ges exempel på att lärarledda genomgångar görs i helklass i början av lektionen eller under lektionens gång. I exempelvis en klass har läraren en gemensam genomgång för klassen då eleverna får använda sig av små tavlor som de får skriva sina svar på och visa upp för läraren. Därefter går läraren och eleverna igenom de rätta svaren. I intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsan framkommer att de på skolan, i olika forum, har talat om att det är av vikt att lektionerna innehåller en struktur och variation. Rektorn uppger att lärarna dock har kommit olika långt i det arbetet.

Lärarna ger elever ett aktivt lärarstöd. På de lektionsobservationer som gjordes gick lärarna runt bland eleverna på lektionerna då eleverna arbetade på egen hand. Lärarna hjälpte de elever som räckte upp handen, men stämde även av med samtliga elever för att kontrollera hur det gick för dem. Lärarna uppmuntrade och motiverade även eleverna när läraren gick runt i klassrummet. Lärarna gav även eleverna tydliga instruktioner innan uppgifter/aktiviteter skulle utföras av eleverna. I exempelvis en klass gav läraren eleverna tydliga instruktioner och eleverna fick sedan i grupp arbeta med uppgifterna. Därefter hade läraren en genomgång av uppgifterna i helklass. I intervju med lärare framkom även att lärarna försöker att uppmuntra elever till att själva komma på svaret, när de rör sig i klassrummet och hjälper elever, istället för att ge dem svaret direkt. Vid lektionsobservationer gavs exempel på att lärare avbröt lektionen, om eleverna arbetar enskilt eller i grupp, och hade en gemensam genomgång med alla elever om de upptäckte att eleverna hade svårigheter med samma uppgifter.

Lärarna motiverar och utmanar eleverna utifrån varje enskild individs behov och förutsättningar. Av intervjuer med lärare och elevhälsan framkommer att lärarna på skolan har höga förväntningar på eleverna utifrån deras kunskapsnivå. Lärare uppmuntrar eleverna att göra sitt bästa och lärare ger positiv återkoppling på elevernas inspel och ansträngningar. Flera exempel ges under de lektionsobservationer som gjordes på att lärare motiverar eleverna genom att de relaterar till vardagen och vad eleverna kan ha för användning av det som de lär sig i vardagen. Exempelvis i en klass så frågar läraren eleverna när det kan vara bra för dem att använda multiplikation i vardagen och får därefter olika exempel av eleverna så som tankning, besök i en affär och så vidare. Vid intervjuer med elever och lärare framkommer att lärarna har förberett olika extra uppgifter eller på annat sätt utmanar de elever som är i behov av det. Lärare ger exempel på att de utmanar elever genom att exempelvis ha förberett eget material med extra uppgifter, de har lagt ut extra uppgifter på skolans digitala plattform som eleverna kan ta del av och läromedel kan innehålla svårare uppgifter. Fördjupning kan ske inom ämnen, eleverna kan få reflektera över sitt lärande och fördjupar sig på så sätt eller så kan elever i de högre årskurserna ta del av uppgifter från gymnasiet. I intervju med rektorn uppger han att

området lust och motivation är ett utvecklingsområde på skolan då han vid lektionsobservationer har sett att vissa grupper/klasser är omotiverade. De har gemensamt bestämt på skolan att detta är ett område som de kan utveckla och rektorn har tankar om att de bland annat ska arbeta med "kooperativt lärande", som innebär att eleverna ska lära av varandra också för att på så sätt motiveras ytterligare. I intervjun med elevhälsan framkommer att de har uppmärksammat enskilda elever som inte har tillräcklig motivation, men att de arbetar aktivt med dessa elever. För att höja elevers motivation generellt håller studie- och yrkesvägledaren på att ta fram en ny utvecklingsplan för arbetet med studie- och yrkesvägledningen för att förbättra och tydliggöra för eleverna hur de kan nå sina mål och koppla det till studieval eller jobb i framtiden. Detta för att motivera eleverna ytterligare.

Undervisningens innehåll och arbetssätt anpassas utifrån elevernas kunskapsnivå. Elever och lärare uppger i intervjuer att de elever som är i behov av individanpassning kan få det. Elever ger som exempel att de kan få arbeta på olika nivåer eller så förklarar läraren saker/uppgifter på olika sätt. Under flertalet av de lektionsobservationer som gjordes stimulerar lärarna eleverna genom att de får uppgifter som engagerar dem under hela lektionen. På flera lektioner gavs exempel på att eleverna utmanas utifrån sin kunskapsnivå. Detta genom att elever kan få arbeta i egen takt, lärare ger nya utmanade uppgifter till elever som blir klara med sina uppgift innan andra klasskamrater och elever kan arbeta med uppgifter på olika nivåer. Alla lärare är även överens om att de gör individanpassningar för de elever som är i behov av det och att om elever behöver ytterligare stöd i form av extra anpassningar så ges de sådant stöd. Arbetet med extra anpassningar är väl fungerande på skolan uppger både lärare och elevhälsan i sina intervjuer. Diskussioner om vilka elever som är i behov av extra anpassningar samt de anpassningar som redan görs för olika elever diskuteras i lärarlagen eller ämneslagen eller så lyfts det på elevhälsans möten. Lärare ger exempel på extra anpassningar i form av hörselkåpor, gruppum så att elever kan sitta mera ostört och digitala hjälpmedel. Lärare berättar i intervjun att några av de nyanlända eleverna på skolan inte kan tillgodose då det saknar studiehandledare på modersmålet i vissa språk. Rektorn bekräftar denna bild och uppger att de har ansökt om resurser från huvudmannen, men att det helt enkelt inte finns studiehandledare på modersmålet i vissa språk. Vid observationer gavs exempel på att personal från elevhälsan var inne och stöttade vissa elever som inte hade studiehandledning på modersmålet.

Elever görs delaktiga i undervisningen och sitt eget lärande. Av intervjuer med lärare, elever och representanter från elevhälsan så framkommer att lärare arbetar på olika sätt för att ge eleverna inflytande och göra dem delaktiga i sitt eget lärande, men att lärarna inte har ett gemensamt arbete eller arbetssätt kring detta område utan att alla

gör på olika sätt. Lärare berättar och ger exempel på hur eleverna ges möjlighet att vara delaktiga i undervisningen på olika sätt genom att eleverna bland annat kan få välja redovisningssätt, eleverna kan få arbeta på olika sätt när de ska skriva en text och att eleverna brukar få välja fritt vad de ska arbeta med de sista 20 minuterna av lektionen. Eleverna kan även få vara med och välja vilket läromedel eller välja innehållet som de ska arbeta med. Vid intervju med lärare ges flera exempel på hur elever kan få vara med och utvärdera undervisningen. Lärare berättar att eleverna kan få göra skriftliga utvärderingar efter avslutat arbetsområde eller så kan eleverna få lägga in kommentarer i lärares planering i skolans digitala plattform. Eleverna kan även få skriva ner plus och minus vid de utvärderingar som de gör eller besvara olika frågor om vad de har tyckt om undervisningen i stort i varje årskurs. Lärare berättar vidare att det som har framkommit i deras utvärderingar kan de sedan diskutera i sina ämneslag. Elever ger som exempel att vissa lärare kan använda sig av så kallade "exit tickets" innehållande frågor om undervisningen och att vissa lärare kan fråga eleverna vad de har tyckt om arbetssättet. På de lektionsobservationer som gjorts ges exempel på elevinflytande då en lärare använder sig av så kallade "entry tickets" eller "exit tickets", en lärare ber eleverna att svara på frågor digitalt om undervisningen och en lärare frågar vad eleverna anser om arbetssättet på lektionen. Elever uppger vidare att de kan ha inflytande på skolan i stort och på undervisningen, via elevråd och skolans matråd. Flera elever berättar att de även har svarat på frågor, via enkäter, vad de tycker om skolan i stort, medan andra elever inte känner igen sig i det alls i det. Elever berättar vidare att de kan få reflektera över sitt eget lärande genom att läraren säger att eleverna kan göra på olika sätt för att komma fram till samma mål och att de ska arbeta på sin egen nivå.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 3 §, 5 kap. 3 §, 6 kap. 6 och 7 §§ skollagen,

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.2

Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande.

Skolinspektionen bedömer följande: Utbildningen präglas i flera delar av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Skälen till Skolinspektionens bedömning är att det framkommer att det finns ett samlat arbete med att skapa studiero på lektionerna, men att det inte alltid råder studiero på alla lektioner. Även om det finns ett gemensamt arbete så har skolan inte gjort tillräckliga insatser, då det i granskningen framkommer att det finns klasser som inte har studiero. Det framkommer vidare i granskningen att det finns ett medvetet arbete på skolan med att skapa trygghet för alla elever.

Det finns ett samlat arbete med att skapa goda förutsättningar för att studiero ska råda på Slottsskolan, men det råder inte alltid studiero. I intervjuer med lärare framkommer att de är ense om att de har både gemensamma och individuella sätt att arbeta på för att skapa förutsättningar för arbetsro i klassrummen. De uppger att de har gemensamma regler på skolan kring elevers användande av mobiltelefoner vilket innebär att inga elever får ha sina mobiltelefoner inne i klassrummet under lektionstid. Detta har gett stor effekt uppger lärarna. Alla elever har även fasta placeringar i klassrummet för att skapa studiero och innan lektionerna påbörjas möter många lärare upp eleverna i dörren till klassrummet, för att skapa ett lugn och en kontakt med eleverna. Eleverna kan även ta del av lärares lektionsupplägg då dessa läggs ut på skolans digitala plattform. Flera lärare berättar även att det är viktigt att ha ett flöde i lektionen så att inga luckor uppstår där eleverna blir sysslösa och börjar ägna sig åt annat. Därav förbereder lärare redan i planeringen olika extra uppgifter till eleverna. Någon lärare berättar att elever även kan vara med och påverka arbetsmiljön genom att de har klassregler i klassrummet och de kan även påverka placering som har bestämts. Även representanter från elevhälsan bekräftar att eleverna har fasta placeringar i klassrummen och att de har gemensamma regler om elevers mobilanvändande. Rektorn uppger i sin intervju att de har anställt en fast vikarie som eleverna känner till för att det ska bli studiero när eleverna har annan lärare än den ordinarie läraren. Under samtliga lektionsobservationer uppmärksammade läraren om någon elev inte var aktiv. På någon lektion gjordes det dock efter ett tag då läraren var upptagen med andra elever. Under några lektioner observerades några elever som var överksamta under delar av lektionen. Lärarna försökte dock att uppmuntra dem och göra sitt bästa för att eleverna i fråga skulle arbeta med sina uppgifter. Under samtliga lektioner kan eleverna genomföra de planerade uppgifterna utan att störas av andra elever.

Det finns strategier och ett samlat arbete för att upprätthålla studiero, men det råder inte alltid studiero på alla lektioner. Lärare och representanter från elevhälsan berättar att de anser att det finns en samsyn på skolan för att upprätthålla studiero. Skolan har ordningsregler som eleverna känner till och skolan har även en konsekvenstrappa som alla känner till och som används. Den innebär att om en elev stör under lektionen blir denna tillsagd och därefter kan samtal med mentor ske, med lärare och med rektor och så vidare. Vissa klasser har även egna klassregler. Elever bekräftar i sina intervjuer att lärarna brukar säga till de elever som stör studieron under lektioner, men det varierar bland eleverna om de känner till skolans ordningsregler eller inte. På nästan alla observerade lektioner hade läraren tydliga strategier för att upprätthålla studieron i klassrummet. Detta genom att läraren ingrep och sade till om studieron stördes. På en lektion observerades dock att elever skrek

rakt ut när de skulle svara på lärarens frågor istället för att räkna upp handen. Läraren påtalade dock detta emellanåt för eleverna. På övriga lektioner räckte eleverna upp handen när de ville svara på frågor. Vidare framkommer i elevintervjuer att det kan variera på lektionerna om det är studieron eller inte. Vissa elever i vissa klasser anser att det är studieron i deras klass medan vissa elever i andra klasser anser att det inte är studieron i deras klass. I en klass där det inte råder studieron berättar elever att det beror på att elever pratar och stökar runt i klassrummet. Lärarna brukar alltid säga till de elever som stör arbetsron, men berörda elever brukar börja prata efter en stund igen. De berättar att det är likadant i alla ämnen. Några andra elever i en annan klass berättar att det även kan vara stökigt i deras klass, men att det där kan variera beroende på vilken lärare och ämne de har. Några andra elever berättar att i deras klass brukar vissa elever skrika svar på lärarens frågor rakt ut och inte räkna upp handen. Detta gör att det är svårt att ta för sig för alla elever och visa sina kunskaper säger eleverna. De berättar vidare att studieron i övrigt kan variera beroende på vilken lärare och ämne de har. Även i lärarintervjuer framkommer att det finns elever/klasser som behöver en tystare miljö för att kunna få studieron, men att de anser att det är studieron generellt i alla klasser.

Det finns ett medvetet arbete med att skapa trygghet på Slottsskolan. Granskningen visar att en kartläggning görs kontinuerligt på skolan i förebyggande syfte. Både i intervjuer med lärare, elevhälsan, elever och rektorn framkommer att eleverna besvarar enkäter om trygghet som omfattar alla delar av skolan och andra frågor som rör skolmiljön. Det framkommer vidare att de har så kallade trygghetsvandringar som omfattar hela skolområdet innehållande matsal, bussresor och annat. Vid kartläggningen av trygghet är det några områden på skolan som har angetts som mindre trygga så som toaletter, omklädningsrum och matsal. Där har insatser gjorts. För att upprätthålla trygghet så är personalen på skolan schemasatta som rastvärdar och matvärdar i matsalen och personalen är även så kallade bussvärdar. Rektorn och lärarna uppger att de rör sig mycket i korridorerna och att rektorn gör korridorsvandringar. Rektorn berättar vidare att de har ett bemannat elevcafé på skolan dit både elever och personal går för att fika.

Det framkommer vidare i intervjuer med lärare och elevhälsan och av inkommit material att skolan har ett trygghetsteam som ska arbeta förebyggande och även ansvarar för utredning om en kränkning uppstår på skolan. Trygghetsteamet består av skolans rektor och representanter från varje arbetslag och de träffas varje vecka. I intervjun med lärare framkommer att de arbetar aktivt i trygghetsgruppen med anmälningar om kränkning men att de även framöver ska sätta igång ett förebyggande och främjande trygghetsarbete i gruppen. Av inkommit material och av intervju med rektorn framkommer vidare att skolan har haft ett treårigt samarbetsavtal med en

extern aktör kring trygghet och värdegrund och att detta har lett till högre kompetens hos personalen och gett ett positivt resultat i elevenkäter. Andra insatser som har gjorts är att bemanna skolans bibliotek i större utsträckning och regler för mobilanvändning.

I intervjun med elever, elevhälsan och rektorn framkommer att om en situation uppstår på skolan så kan eleverna gå till en vuxen och berätta vad som har hänt. Rektorn uppger att elever även kommer till honom och meddelar saker som har hänt på skolan. Skolan har även en fungerande rutin som i stort sett alla känner till och arbetar efter om en kränkning skulle uppstå. Rutinen innebär att både rektorn, huvudmannen och trygghetsgruppen blir informerade om anmälan om kränkning och det är sedan trygghetsgruppen som utser vilka som ska arbeta med ärendet. Rektorn uppger att trygghetsgruppen även gör statistik över de platser där elever kränks eller konflikter uppstår för att kunna upptäcka otrygga platser och sätta in åtgärder. Elevhälsans representanter berättar vidare att mentorerna på skolan även har så kallade fem minuters samtal där frågor ställs till eleverna om till exempel trivsel och om de blir utsatta för något. Elevhälsan har också utbildningar för årskurs 6 avseende kränkningar som kan ske via nätet som har kallats "On/offline". I elevintervjuer varierar det om eleverna anser att de har talat om hur de ska agera mot varandra på skolan. Elever uppger att de nyligen har haft en föreläsning som berörde området och att de förra terminen fick besvara en enkät med frågor om hur de agerar mot varandra.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn och personalen intensifierar sitt arbete med att skapa studiero på alla lektioner.

Bakgrunden till Skolinspektionens bedömning är att det framkommer i elevintervjuer att det inte råder studiero på alla lektioner. Det finns ett samlat arbete på skolan med att skapa studiero på lektionerna, men arbetet behöver utvecklas ytterligare då det framkommer i granskningen att det inte råder studiero på alla lektioner. Granskningen visar att lärarna arbetar både främjande och förebyggande för att skapa studiero och att de har strategier för att upprätthålla studiero. Det framkommer vidare att det finns gemensamma ordningsregler på skolan samt en konsekvenstrappa som ska följas, men att ordningsreglerna inte är kända av alla elever. Granskningen visar att skolan har

kommit en bra bit väg men att arbetet kan utvecklas ytterligare. Se underlag för vår bedömning i stycket studiero som anges innan detta område.

Av 5 kap. 3 § skollagen framgår att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Av Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11) avsnitt 2.3 framgår att skolans mål är att varje elev tar ett personligt ansvar för sina studier och sin arbetsmiljö.

Skolinspektionen rekommenderar att lärarna och rektorn använder ett eller flera av de forum som redan finns på skolan för att följa upp studieron i de olika klasserna/ämnena och därefter komma överens om gemensamma strategier och förhållningssätt kring hur alla elever ska få studiero. Som ett led i detta arbete föreslår Skolinspektionen att rektorn och lärarna kan fokusera på viken betydelse lärarnas förmåga att planera, genomföra och utvärdera undervisningen kan ha för undervisningens genomförande och dess påverkan på studieron.¹ På dessa forum rekommenderas också att diskussioner förs kring hur personalen ytterligare kan synliggöra skolans ordningsregler och konsekvenstrappa för eleverna, då det framkom i granskningen att alla elever inte kände till dessa.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 och 15 §§, 10 kap. 20 a § skollagen,
9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen,
Lgr 11, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg.

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i hög utsträckning.

Skälen till Skolinspektionens bedömning är att rektorn analyserar eventuella skillnader i bedömningar och betyg i olika ämnen och sedan diskuterar detta med lärarna och genomför åtgärder. Granskningen visar även att rektorn ser till att lärarna använder

¹ Ibid, s. 15.

sig av olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar och att rektorn ger lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg.

Rektorn analyserar eventuella skillnader i omdömen och betyg. Granskningen visar att rektorn och personalen analyserar skillnader mellan omdömen/betyg i olika ämnen, skillnader mellan flickor och pojkar samt skillnader mellan betyg och nationella prov. Rektorn och lärare berättar att de på skolan jämför nationella prov och betyg för att säkerställa att betygssättningen blir likvärdig. I våras, när de senast tittade på skillnader i betyg och nationella prov, kunde de konstatera att det skilde sig åt i två ämnen (matematik och kemi) jämfört med de nationella proven. Vid analysen kom de fram till att göra förändringar i undervisningen för att eleverna på bästa sätt ska kunna uppnå kunskapskraven. Även ett samarbete görs med Linnéuniversitetet i ämnet matematik för att höja elevernas kunskapsresultat. Av inkommit material framkommer även att rektorn och personalen analyserar skillnader mellan pojkar och flickor när de följer upp nationella prov jämfört med betyg. De kunde konstatera att flickor och pojkar i stort sett låg samma resultat. Den skillnad som dock finns har de kommit fram till beror på att de har en större grupp nyanlända pojkar än flickor. Rektorn och lärare berättar vidare att de har gemensamma arbetsplatsdagar där de gemensamt har diskuterat bedömning och betygssättning tillsammans med rektorn.

Rektorn ger lärarna förutsättningar att göra likvärdiga bedömningar/betygssättningar. Rektorn och lärarna uppger att de har olika forum på skolan för att diskutera bedömning och betygssättning. De har bland annat gemensamma studiedagar som har handlat om bedömning och betygssättning. Skolan har även bedömningskonferenser tillsammans med personal från de skolor där eleverna har gått tidigare. Vid båda dessa forum deltar rektorn och alla lärare på skolan. Lärarna berättar vidare att de gemensamt diskuterar bedömning och betygssättning i sina ämneslag för att det ska bli en likvärdighet. Lärarna har även sambedömning med en annan skola i kommunen kring de nationella proven. Flera lärare har sambedömning med andra skolor i kommunen i sitt ämne, där de för diskussioner och analyserar anonymiserade uppgifter och texter. Undervisningen i stort diskuteras även vid dessa forum. Andra lärare har sambedömning i ämnesgrupperna på skolan, men inte med andra skolor. Några lärare uppger att de brukar förlägga prov samtidigt i deras ämnen för att kunna sambedöma dessa. Både rektorn och lärare bekräftar att de använder sig av olika stödmaterial för att göra sina bedömningar så som Skolverkets bedömningsstöd och/eller matriser i olika ämnen. Både elever och lärare är överens om att eleverna blir bedömda allsidigt då de bland annat får visa sina kunskaper vid olika tidpunkter och på olika sätt. Både elever och lärare berättar att eleverna bedöms kontinuerligt på bland annat prov, på lektionerna, muntligen och annat sätt.

Granskningen visar vidare att skolan tidigare har haft svårigheter med att bedöma nyanlända elever, då de har haft svårigheter med att validera elevernas kunskaper på grund av språksvårigheter. Av intervjun med rektorn och av inkommit material framgår att ämneslagen då fick i uppgift att ta fram en plan som visar när olika moment från de olika kursplanerna blir aktuella. Planen innehåller även förslag på insatser som en elev kan behöva få ta del av om denne har missat årskurser eller terminer. Denna plan har varit till stor hjälp för lärarna och gett effekt uppger lärare och elevhälsans personal i intervjuer. Enligt inkommen statistik från skolan framgår att de flesta eleverna i årskurs 9 nådde kunskapskraven i respektive ämne vid läsårets slut 2018.

På Skolinspektionens vägnar

X Allan Westerdahl

Beslutsfattare
Signerat av: Allan Westerdahl

X Åsa Rasmussen

Föredragande
Signerat av: Åsa Rasmussen

I handläggningen av ärendet har även utredare IngBeth Larsson och undervisningsråd Lena Stadler medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Åtta lektionsobservationer
- Två gruppintervjuer med elever
- Två gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorns lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten den 5 och 6 september 2018. Besöket genomfördes av utredarna Åsa Rasmussen och IngBeth Larsson.

Slottsskolan i Borgholm är en kommunal skola som omfattar årskurserna 6-9. Det går cirka 278 elever totalt på skolan. Skolan ledas av en rektor och skolan har fyra arbetslag, åk 6, 7,8 och 9.